

Lev

Chapter 25

Vietnamese Interlinear

Reference: Vietnamese Bible (1934)

וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל-מֹשֶׁה בְּהַר סִינַי לֵאמֹר: 1
cho-nói Si-nai trong-núi Mô-i-se đến Đức-Giê-hô-va và-phán
[H0559](#) [H5514](#) [H2022](#) [H4872](#) [H0413](#) [H3068](#) [H1696](#)

Đức Giê-hô-va cũng phán cùng Mô-i-se tại trên núi Si-na-i rằng:

וַיְדַבֵּר אֶל-בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְאָמַרְתָּ אֲלֵהֶם כִּי תָבֹאוּ אֶל-הָאָרֶץ מֵאֵת
mà đất đến đến vì với-họ và-nói Y-sơ-ra-ên các-con-trai đến phán
[H0776](#) [H0413](#) [H0935](#) [H0413](#) [H0559](#) [H3478](#) [H0413](#) [H1696](#)
אֲנִי נָתַן לְכֶם וְשָׁבַתְהָ אֶת-הָאָרֶץ וְשָׁבַתְהָ לְיְהוָה:
cho-Đức-Giê-hô-va ngày-sa-bát đất và-sa-bát cho-nó đặt ta
[H3068](#) [H7676](#) [H0776](#) [H5414](#) [H0589](#)

Hãy truyền cho dân Y-sơ-ra-ên rằng: Khi các người đã vào xứ ta sẽ ban cho rồi, thì đất phải nghỉ, giữ một lễ sa-bát cho Đức Giê-hô-va.

שֵׁשׁ שָׁנִים תִּזְרַע וּשְׁשָׁה וָשָׁנִים תִּשְׁכַּח וּשְׁשָׁה וָשָׁנִים תִּשְׁכַּח
— và-nhóm-lại vườn-nho-người tợ-như năm và-sáu đồng-người gieo năm sáu
[H0853](#) [H0622](#) [H3754](#) [H2168](#) [H8141](#) [H8337](#) [H2232](#) [H8141](#) [H8337](#)

תְּבוֹאֲתָהּ
hoa-lợi-nó
[H8393](#)

Trong sáu năm, người sẽ gieo ruộng và hớt nho mình, cùng thân hoạch thổ sản.

וּבְשָׁנָה וְשִׁבְעִיתָה שָׁבַת הַשָּׂדֶה לְיְהוָה וְשָׁבַתְהָ לְיְהוָה
ngày-sa-bát cho-đất là ngày-sa-bát-nghỉ-ngươi ngày-sa-bát thứ-bảy và-trong-năm
[H7676](#) [H0776](#) [H1961](#) [H7677](#) [H7676](#) [H7637](#) [H8141](#)
לְיְהוָה לְיְהוָה לְיְהוָה לְיְהוָה לְיְהוָה לְיְהוָה לְיְהוָה
: tợ-như : không và-vườn-nho-người gieo không đồng-người cho-Đức-Giê-hô-va
[H2168](#) [H3808](#) [H3754](#) [H2232](#) [H3808](#) [H3068](#)

Nhưng năm thứ bảy sẽ là năm sa-bát, để cho đất nghỉ, tức là một năm sa-bát cho Đức Giê-hô-va; người chẳng nên gieo ruộng mình hay là hớt nho mình;

אֵת שָׁנָה אֵת שָׁנָה אֵת שָׁנָה אֵת שָׁנָה אֵת שָׁנָה אֵת שָׁנָה
không người-Na-xi-rê-người nhỏ và gặt không mùa-gặt-người
[H3808](#) [H5139](#) [H6025](#) [H0853](#) [H3808](#) [H0853](#)
תְּבַרְכֶהָ תְּבַרְכֶהָ תְּבַרְכֶהָ תְּבַרְכֶהָ תְּבַרְכֶהָ תְּבַרְכֶהָ
: cho-đất là ngày-sa-bát-nghỉ-người năm kiên-cố
[H0776](#) [H1961](#) [H7677](#) [H8141](#) [H1219](#)

chẳng nên gặt lại những chi đã tự mọc lên sau khi mùa màng, và đừng hái nho của vườn nho không hớt sữa: ấy sẽ là một năm cho đất nghỉ.

וְלַעֲבָדָהּ וְהִיְתָה 6
 và-cho-tôi-tớ-người cho-nó cho-nó đất ngày-sa-bát và-là
[H5650](#) [H0402](#) [H0776](#) [H7676](#) [H1961](#)

וְלִשְׂכִירָהּ וְלֵאמֹתָהּ
 với-người ngư và-cho-kiều-dân-người và-cho-người-làm-thuê-người và-cho-con-đòi-người
[H7916](#) [H0519](#)

Phàm vật gì mà đất sanh sản trong năm sa-bát, sẽ dùng làm đồ ăn cho người, cho trai trẻ tứ gái người, cho kẻ làm thuê của người, và cho kẻ ngoại bang kiều ngụ với người;

וְלִבְהֵמָתָהּ 7
 hoa-lợi-nó mọi là trong-đất-người mà và-cho-con-vật và-cho-súc-vật-người
[H8393](#) [H3605](#) [H1961](#) [H0776](#) [H0929](#)

וְלֶאֱכֹל 8
 — cho-ăn
[H0398](#)

cùng luôn cho lục súc và thú vật ở trong xứ người nữa; hết thảy thổ sản dùng làm đồ ăn vậy.

וְיָמֵי 8
 ngày cho-nó và-là lần bảy năm bảy năm ngày-sa-bát bảy cho-nó và-đếm
[H3117](#) [H1961](#) [H6471](#) [H7651](#) [H8141](#) [H7651](#) [H8141](#) [H7676](#) [H7651](#)

וְשִׁבְעֵי 9
 năm và-bốn-mươi chín năm ngày-sa-bát bảy
[H8141](#) [H0705](#) [H8672](#) [H8141](#) [H7676](#) [H7651](#)

Người cũng hãy tính bảy tuần năm tức bảy lần bảy năm; thì giờ của bảy tuần năm này sẽ là bốn mươi chín năm;

וְהָעֲבָרָהּ 9
 trong-ngày cho-tháng cho-tháng thứ-bảy trong-tháng tiếng-reo-hò kèn và-vượt-qua
[H3117](#) [H2320](#) [H6218](#) [H7637](#) [H2320](#) [H8643](#) [H7782](#)

וְהַכְּפָרִים 10
 đất-các-người mọi kèn vượt-qua
[H0776](#) [H3605](#) [H7782](#) [H3725](#)

rồi đến ngày mồng mười tháng bảy, tức là ngày chuộc tội, các người phải thổi kèn vang trong khắp xứ.

וְקִדְשֵׁתָם 10
 mọi trong-đất và-gọi năm năm-mươi năm — và-biệt-riêng-ra-thánh
[H3605](#) [H0776](#) [H1865](#) [H7121](#) [H8141](#) [H2572](#) [H8141](#) [H0853](#) [H6942](#)

וְיָבֵל 11
 và-người sản-nghiệp-nó đến người và-trở-lại cho-nó là ấy năm-hân-hỉ ở-nó
[H0376](#) [H0272](#) [H0413](#) [H0376](#) [H7725](#) [H1961](#) [H1931](#) [H3104](#) [H3427](#)

וְאֵל 12
 trở-lại gia-đình-nó đến
[H7725](#) [H4940](#) [H0413](#)

Các người phải làm cho năm thứ năm mươi nên thánh, và rao truyền sự tự do cho hết thảy dân trong xứ. Ấy sẽ là năm hân hỉ cho các người; ai nấy đều được nhận lại cơ nghiệp mình, và ai nấy đều trở về gia quyến mình.

וְלֹא 11
 và-không gieo không cho-nó là năm năm-mươi năm ấy năm-hân-hỉ
[H3808](#) [H2232](#) [H3808](#) [H1961](#) [H8141](#) [H2572](#) [H8141](#) [H1931](#) [H3104](#)

וְלֹא 12
 người-Na-xi-rê-nó — kiên-cố và-không
[H5139](#) [H0853](#) [H1219](#) [H3808](#) [H0853](#)

Năm thứ năm mươi này là một năm hân hỉ cho các người, không nên gieo, không nên gặt vật chi đất tự sanh sản, và cũng chẳng nên hái nho không có hớt sửa,

כִּי יוֹבֵל הוּא קֹדֶשׁ תְּהִינָה לְכֶם מִן־הַשָּׁדָה תֹּאכְלוּ אֶת־ 12
 vì năm-hân-hỉ ấy nơi-thánh là cho-nó từ đồng ăn
[H0853](#) [H0398](#) [H1961](#) [H6944](#) [H1931](#) [H3104](#)

תְּבוּאָתָהּ :
 hoa-lợi-nó
[H8393](#)

vì là một năm hân hỉ, sẽ làm thánh cho các người; phải ăn những thổ sản.

בְּשָׁנָה הַיּוֹבֵל הַזֹּאת תִּשְׁבוּ אִישׁ אֶל־אֲחֻזָּתוֹ : 13
 trong-năm này năm-hân-hỉ trở-lại người đến sản-nghiệp-nó
[H0272](#) [H0413](#) [H0376](#) [H7725](#) [H2063](#) [H3104](#) [H8141](#)

Trong năm hân hỉ này, các sản nghiệp đều sẽ trở về nguyên chủ.

וְכִי־תִמְכְּרוּ מִמְכָּר לְעַמִּיתְךָ אוֹ קָנָה מִיָּד עַמִּיתְךָ 14
 và-vì bán sự-mua-bán cho-đồng-loại-người hoặc mua từ-tay đồng-loại-người
[H5997](#) [H3027](#) [H7069](#) [H5997](#) [H4465](#) [H4376](#)

אֶל־תּוֹנֵן אִישׁ אֶת־אֲחֵיו :
 đừng tònnon người — anh-em-nó
[H0251](#) [H0853](#) [H0376](#) [H3238](#) [H0408](#)

Nếu các người bán hay là mua vật chi với kẻ lân cận mình, thì chớ lận anh em mình.

בְּמִסְפָּר שָׁנִים אַחֲרַי הַיּוֹבֵל תִּקְנֶה מֵאֵת עַמִּיתְךָ בְּמִסְפָּר שָׁנֵי־תְבוּאָת 15
 năm trong-số sau năm-hân-hỉ mua từ-với đồng-loại-người đồng-loại-người trong-số năm hoa-lợi
[H8393](#) [H8141](#) [H4557](#) [H5997](#) [H0854](#) [H7069](#) [H3104](#) [H8141](#) [H4557](#)

יִמְכְּרֶה לְךָ :
 bán cho-nó
[H4376](#)

Người sẽ cứ lấy số năm từ sau năm hân hỉ mà mua với kẻ lân cận mình; còn người, cứ lấy theo số năm có hoa lợi mà bán.

וְלִפְיֵי רַב הַשָּׁנִים תַּרְבֶּה מִקְנָתוֹ וְלִפְיֵי מְעַט הַשָּׁנִים תִּמְעַט מִקְנָתוֹ 16
 và-cho-miêng làm-cho-nhiều năm cho-miêng giảm năm giảm và-cho-miêng
[H4736](#) [H4591](#) [H8141](#) [H4591](#) [H6310](#) [H4736](#) [H8141](#) [H7230](#) [H6310](#)

כִּי מִסְפָּר תְּבוּאָת הוּא מִכָּר לְךָ :
 vì số hoa-lợi ấy bán cho-nó
[H4376](#) [H1931](#) [H8393](#) [H4557](#)

Tùy theo số năm sau năm hân hỉ, người sẽ bù thêm giá; tùy theo số năm ít, người sẽ giảm bớt giá; vì theo số mùa gặt mà người bán cho người.

וְלֹא תוֹנֵן אִישׁ אֶת־עַמִּיתוֹ וְיִרְאֶת מִאֵל־הַיְיָ : 17
 và-không tònnon người — đồng-loại-nó Đức-Chúa-Trời-người và-kính-sợ
[H0430](#) [H3372](#) [H5997](#) [H0853](#) [H0376](#) [H3238](#) [H3808](#)

אֲנִי יְהוָה אֵלֵיכֶם :
 ta Đức-Giê-hô-va Đức-Chúa-Trời-các-người
[H0430](#) [H3068](#) [H0589](#)

Chớ ai trong vòng các người làm lận kẻ lân cận mình; nhưng hãy kính sợ Đức Chúa Trời, vì ta là Giê-hô-va Đức Chúa Trời của các người.

ועשיתם את חקתי ואת משפטי תשמרו ועשיתם אתם וישבתם על- 18
trên và-ở chúng và-làm giữ phép-tắc-ta và luật-lệ-ta — và-làm
[H3427](#) [H0853](#) [H8104](#) [H4941](#) [H0853](#) [H2708](#) [H0853](#)

הארץ לבטח:
לבטח: đất
[H0983](#) [H0776](#)

Các người khà làm theo mạng lệnh ta, gìn giữ luật pháp ta và noi theo, như vậy sẽ được ăn ở bình yên trong xứ.

ונתנה הארץ פרויה ואכלתם לשבע וישבתם לבטח עליה: 19
và-đặt đất trái-nó và-ăn trái-nó và-ở và-làm trên-nó
[H0776](#) [H5414](#) [H6529](#) [H0398](#) [H7648](#) [H3427](#) [H0983](#)

Đất sẽ sanh sản hoa lợi cho các người, các người sẽ ăn no và được ở bình yên trong xứ.

וכי תאמרו מה נאכל בשנה השביעת הן לא נזרע ולא נאסף 20
và-vì nói nói gì ăn trong-năm thứ-bảy kia không gieo và-không nhóm-lại
[H0559](#) [H4100](#) [H0398](#) [H8141](#) [H7637](#) [H2005](#) [H3808](#) [H2232](#) [H3808](#) [H0622](#)

את תבואתנו: hoa-lợi-chúng-ta —
[H0853](#) [H8393](#)

Vì các người nói rằng: Nếu chúng tôi chẳng gieo, chẳng gặt mùa màng, thì trong năm thứ bảy sẽ lấy chi mà ăn?

וצויתי את ברכתו לכם בשנה הששית ועשת את תבואה 21
và-truyền-lệnh và- và-làm và-lệnh và-truyền-lệnh và-lệnh và-lệnh và-lệnh và-lệnh
[H6680](#) [H0853](#) [H1293](#) [H8141](#) [H8345](#) [H0853](#) [H8393](#) [H0853](#) [H8393](#) [H8393](#)

לשלוש השנים: cho-ba năm
[H7969](#) [H8141](#)

Năm thứ sáu, ta sẽ giáng phước cho các người, và năm ấy sẽ trúng mùa bù ba năm.

וזרעתם את השנה השמינת ואכלתם מן תבואה ישן ועד השנה התשיעת 22
và-gieo và- và-lệnh và-lệnh và-lệnh và-lệnh và-lệnh và-lệnh và-lệnh và-lệnh
[H2232](#) [H0853](#) [H8141](#) [H8066](#) [H0398](#) [H8393](#) [H3465](#) [H5704](#) [H8141](#) [H8671](#)

עד-בוא תבואתה תאכלו ישן: cho-đến đến hoa-lợi-nó ăn
[H5704](#) [H0935](#) [H8393](#) [H0398](#) [H3465](#)

Năm thứ tám, các người sẽ gieo và ăn hoa lợi của mùa màng cũ cho đến mùa màng mới của năm thứ chín.

והארץ לא תמכר לצמחת כי לי הארץ כי גרים ותושבים 23
và-đất và-đất và-đất và-đất và-đất và-đất và-đất và-đất và-đất
[H0776](#) [H3808](#) [H4376](#) [H6783](#) [H0776](#) [H1616](#) [H0776](#)

אתם עמדי: các-người
עמדי: [H5978](#)

Đất không được đoan mãi; vì đất thuộc về ta, các người ở cùng ta như kẻ khách ngoại bang và kẻ kiêu ngạo.

ובכל ארץ ובעל ארץ: và-mọi và-mọi và-mọi và-mọi và-mọi và-mọi và-mọi và-mọi
— cho-đất đặt sự-chuộc sản-nghiệp-các-người đất và-mọi
[H0776](#) [H5414](#) [H1353](#) [H0272](#) [H0776](#) [H3605](#)

Trong khắp xứ mà các người sẽ được làm sản nghiệp, hãy cho phép chuộc đất lại.

25 כִּי יִמְנֹךְ אֲחִיךָ וּמָכַר מֵאֲחֻזָּתוֹ וּבָא וְגָאֵל חֲקָרְבָּן אֵלָיו
 vì anh-em-người và-bán từ-sản-nghiệp-nó và-đến chuộc-nó gần với-người
[H4134](#) [H0251](#) [H4376](#) [H0272](#) [H0935](#) [H7138](#) [H0413](#)

וְגָאֵל אֶת מִמְכָּר וְאָחִיו:
 và-chuộc — sự-mua-bán anh-em-nó
[H0853](#) [H4465](#) [H0251](#)

Nếu anh em người trở nên nghèo, và bán một phần sản nghiệp mình, thì người bà con gần có quyền chuộc lại, phải đến chuộc phần đất anh em người đã bán.

26 וְאִישׁ כִּי לֹא יִהְיֶה לוֹ גֹּאֵל וְהִשְׁיִנָּה יָדוֹ וּמָצָא כְּדֵי
 và-người vì không là cho-nó chuộc và-đổi-kíp tay-nó và-tìm-thấy như-đủ
[H0376](#) [H3808](#) [H1961](#) [H5381](#) [H3027](#) [H4672](#) [H1767](#)

וְגָאֵל:
 sự-chuộc-nó
[H1353](#)

Nếu người nào không có ai được quyền chuộc lại, nhưng tự lo cho có chi chuộc lại được,

27 וְחִשַׁב אֶת-שָׁנָיִם מִמְכָּרוֹ וְהָשִׁיב אֶת-הַעֲדָרָה לְאִישׁ אֲשֶׁר-מָכַר
 và-tính năm sự-mua-bán-nó và-trở-lại — và-trở-lại cho-người mà bán
[H2803](#) [H0853](#) [H8141](#) [H4465](#) [H7725](#) [H0853](#) [H5736](#) [H0376](#) [H4376](#)

לְוָשֵׁב לְוָשֵׁב:
 và-trở-lại cho-nó cho-sản-nghiệp-nó và-trở-lại cho-nó
[H7725](#) [H0272](#)

thì phải tính từ năm đã bán bởi số trọi cho chủ mua, rồi người sẽ được nhận sản nghiệp mình lại.

28 וְאִם לֹא-מָצָא יָדוֹ כִּי הָשִׁיב לוֹ וְהָיָה מִמְכָּרוֹ בְּיַד
 và-nếu không tìm-thấy tay-nó đủ trở-lại cho-nó và-là trong-tay
[H3808](#) [H4672](#) [H3027](#) [H1767](#) [H7725](#) [H1961](#) [H4465](#) [H3027](#)

הַקִּנְיָה אֵתוֹ עַד שָׁנַת הַיּוֹבֵל וְצָא בִּיָּבֵל בְּיָשֵׁב
 mua nó cho-đến năm cho-đến năm-hân-hỉ và-ra năm-hân-hỉ trong-năm-hân-hỉ và-trở-lại
[H0853](#) [H7069](#) [H5704](#) [H8141](#) [H3104](#) [H3318](#) [H3104](#) [H7725](#) [H3104](#)

וְגָאֵל:
 cho-sản-nghiệp-nó
[H0272](#)

Nếu nguyên chủ không tìm đủ giá đặng trả cho, đất bán sẽ thuộc về người chủ mua cho đến năm hân hỉ; đoạn đất sẽ ra khỏi tay chủ mua và về nguyên chủ.

29 וְאִישׁ כִּי יִמְכַר בֵּית-מוֹשָׁב עִיר חוֹמָה וְהִיתָה חוֹמָה עִיר מוֹשָׁב
 và-người vì bán nhà ở thành chỗ-ở nhà bán vì
[H0376](#) [H4376](#) [H4186](#) [H2346](#) [H1961](#) [H1353](#) [H5704](#) [H8537](#)

שָׁנַת מִמְכָּרוֹ יָמִים תְּהִיָּה:
 năm sự-mua-bán-nó ngày là sự-chuộc-nó
[H8141](#) [H4465](#) [H3117](#) [H1961](#) [H1353](#)

Nếu người nào bán một cái nhà ở trong thành có vách bọc, thì có được phép chuộc lại cho đến giáp một năm sau khi bán; phép chuộc lại của người chỉ trong một năm trọn vậy.

וְאִם לֹא יִנָּאֵל עַד-מִלֵּאת לוֹ שָׁנָה תְּמִימָה וְקָם הַבַּיִת 30
 nhà và-đứng-đậy không-tì-vết năm cho-nó đầy cho-đến chuộc không và-nếu
[H8549](#) [H8141](#) [H4390](#) [H5704](#) [H3808](#)

אֲשֶׁר-בְּעִיר אֲשֶׁר-לֹא (לוֹ) חֲמָה לְצִמְיֹתָתָהּ לְדֹרֹתָיו אָתּוּ לְקַנְהָהּ 31
 cho-đời-nó nó cho-mua cho-mua (cho-nó) không mà trong-thành mà
[H1755](#) [H0853](#) [H7069](#) [H6783](#) [H2346](#) [H3808](#)

לֹא יֵצֵא בִּיבֹל: ra không
 trong-năm-hân-hỉ ra không
[H3104](#) [H3318](#) [H3808](#)

Còn nếu không chuộc lại trước khi giáp hạn một năm trọn, thì nhà ở trong thành có vách bọc đó sẽ về chủ mua và dòng dõi người mãi mãi; đến năm hân hỉ nhà đó không ra khỏi tay họ.

וּבְתֵי וְהַצְּרִים אֲשֶׁר אֵין-לָהֶם חֲמָה סָבִיב עַל-שָׂדֵה הָאָרֶץ 31
 và-nhà và-có không-có cho-họ cho-họ đất đồng trên chung-quanh
[H0776](#) [H5439](#) [H2346](#) [H1992](#) [H0369](#)

יִהְיֶה תְּהִיָּה-לוֹ וְנֶאֱלָה תְּהִיָּה-וְיָצָא: ra và-trong-năm-hân-hỉ cho-nó là sự-chuộc tính
[H3318](#) [H3104](#) [H1961](#) [H1353](#) [H2803](#)

Nhưng các nhà ở nơi hương thôn không có vách bọc lấy, thì kể như ruộng đất; chủ bán có phép chuộc lại; đến năm hân hỉ nhà sẽ về nguyên chủ.

וְעָרֵי וְהָלְוִים בְּתֵי עָרֵי אֲחֻזָּתָם וְנֶאֱלָת עוֹלָם תְּהִיָּה 32
 người-Lê-vi và-thành người-Lê-vi nhà thành sản-nghiệp-họ sản-nghiệp-họ sự-chuộc đời-đời là
[H1961](#) [H5769](#) [H1353](#) [H0272](#) [H3881](#)

לְלוֹוִים: cho-người-Lê-vi
[H3881](#)

Còn về các thành của người Lê-vi, và về các nhà của họ ở trong thành đó, thì người Lê-vi luôn luôn có quyền chuộc lại.

וְאִשָּׁר וְנֶאֱלָל מִן-הַלְוִים וְיָצָא מִמְכָּר-בַּיִת וְעִיר אֲחֻזָּתוֹ 33
 và-mà chuộc từ người-Lê-vi và-ra người-Lê-vi sự-mua-bán nhà và-thành và-thành sản-nghiệp-nó
[H0272](#) [H4465](#) [H3318](#) [H3881](#)

בִּיבֹל בֵּי בְּתֵי עָרֵי הָלְוִים הוּא אֲחֻזָּתָם בְּתוּךְ 34
 trong-năm-hân-hỉ vì nhà thành người-Lê-vi ấy sản-nghiệp-họ sản-nghiệp-họ trong-giữa
[H8432](#) [H0272](#) [H1931](#) [H3881](#) [H3104](#)

בְּנֵי יִשְׂרָאֵל: Y-sơ-ra-ên các-con-trai
[H3478](#)

Ai mua của người Lê-vi một cái nhà tại trong thành người Lê-vi, đến năm hân hỉ nhà đó sẽ về nguyên chủ; vì các nhà cửa tại trong những thành người Lê-vi là sản nghiệp của họ giữa dân Y-sơ-ra-ên.

וְשָׂדֵה מִנְּרָשׁ עָרֵיהֶם לֹא יִמָּכַר כִּי-אֲחֻזָּת עוֹלָם הוּא לָהֶם: 34
 và-đồng đồng-cỏ thành-họ thành-họ không bán vì sản-nghiệp đời-đời ấy
[H1931](#) [H5769](#) [H0272](#) [H4376](#) [H3808](#) [H4054](#)

Những ruộng đất thuộc về thành người Lê-vi không phép bán, vì là nghiệp đời đời của họ.

נָר וְכִי יָמוּדָה וְאָחִיךָ וּמָטָה יָדוֹ עִמָּךְ וְהַחֲנוּקָה בּוֹ נָר
 người-ngoại-kiều — và-mạnh-mẽ với-người tay-nó anh-em-người và-vì
[H1616](#) [H2388](#) [H3027](#) [H4131](#) [H0251](#) [H4134](#)

וְתוֹשָׁב וְחַי עִמָּךְ
 và-sống với-người và-kiều-dân
[H2421](#)

Nếu anh em ở gần người trở nên nghèo khổ, tài sản người lần lần tiêu mòn, thì hãy cứu giúp người, mặc dầu là kẻ khách kiều ngụ, hầu cho người cứ ở cùng người.

וְחַי מֵאֵלֹהֵיךָ וַיִּרְאֶת וְתִרְבִּית וְנָשָׂךְ מֵאֲתוֹ תִקַּח אֶל־
 và-sống từ-Đức-Chúa-Trời-người và-kính-sợ và-tăng-đạt lấy đùng
[H2421](#) [H0430](#) [H3372](#) [H8636](#) [H5392](#) [H0854](#) [H3947](#) [H0408](#)

וְאָחִיךָ עִמָּךְ
 anh-em-người với-người
[H0251](#)

Chớ ăn lời, cũng đừng lấy lợi người; nhưng hãy kính sợ Đức Chúa Trời mình, thì anh em người sẽ ở cùng người.

אֶת־כֶּסֶףךָ לֹא־תִתֵּן לוֹ בְּנִשְׁךָ וּבְמִרְבִּית לֹא־תִתֵּן אֶת־כֶּסֶףךָ
 — bạc-người cho-nó đặt không đặt không
[H0400](#) [H5414](#) [H3808](#) [H4768](#) [H5392](#) [H5414](#) [H3808](#) [H3701](#) [H0853](#)

Chớ cho người vay bạc ăn lời và đừng cho mượn lương thực đặng lấy lời.

אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם אֲשֶׁר־הוֹצֵאתִי אֶתְכֶם מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם
 ta Đức-Giê-hô-va Đức-Chúa-Trời-các-người ra mà Đức-Chúa-Trời-các-người Ai-cập từ-đất các-người
[H4714](#) [H0776](#) [H0853](#) [H3318](#) [H0430](#) [H3068](#) [H0589](#)

לִתֵּת לְכֶם אֶת־אֶרֶץ כְּנָעַן לְהִיּוֹת לְכֶם לְאֵלֹהֵים
 cho-đặt cho-nó cho-là cho-nó cho-Đức-Chúa-Trời
[H0430](#) [H1961](#) [H0776](#) [H0853](#) [H5414](#)

Ta là Giê-hô-va, Đức Chúa Trời các người, Đấng đã đem các người ra khỏi xứ Ê-díp-tô, đặng ban cho các người xứ Ca-na-an, và làm Đức Chúa Trời của các người.

וְכִי יָמוּדָה וְאָחִיךָ וּמָטָה יָדוֹ עִמָּךְ וְנִמְכַרְתָּ בּוֹ עֲבָדָת
 và-vì anh-em-người anh-em-người với-người và-bán với-người công-việc
[H5656](#) [H5647](#) [H3808](#) [H4376](#) [H0251](#) [H4134](#)

עֲבָדָת
 tôi-tớ
[H5650](#)

Nếu anh em ở gần người trở nên nghèo khổ, đem bán mình cho người, chớ nên bắt người làm việc như tôi mọi;

כְּשָׂכִיר כְּתוֹשָׁב יְהוּהָ עִמָּךְ עַד־שָׁנָה הֵיבֵל וְעֲבָדָת
 như-người-làm-thuê như-kiều-dân là với-người cho-đến năm năm phục-vụ
[H5647](#) [H3104](#) [H8141](#) [H5704](#) [H1961](#) [H7916](#)

עִמָּךְ
 với-người

người ở nhà người như kẻ làm thuê, người ở đậu, sẽ giúp việc người cho đến năm hân hi:

41 וַיָּצֵא וּמֵעֶנְדִּי הוּא מֵשְׁפָחָתוֹ וְאֶל- 41
đến gia-đình-nó đến và-trở-lại với-nó và-các-con-trai ấy từ-từ-nơi-người và-ra
[H0413](#) [H4940](#) [H0413](#) [H7725](#) [H1931](#) [H3318](#)

אַחֲזֵת אָבִיתוֹ יָשׁוּב:
sản-nghiệp cha-nó trở-lại
[H0272](#) [H0001](#) [H7725](#)

đoạn người và con cái người thôi ở nhà người, trở về nhà và nhận lấy sản nghiệp của tổ phụ mình.

42 כִּי- עֲבָדוּ הֵם אֶשְׁרָ- הוֹצֵאתִי אֹתָם מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם לֹא יִמְכְּרוּ מִמְכַּרְתָּ 42
tôi-tớ-ta vì họ mà ra chúng từ-đất Ai-cập không bán
[H5650](#) [H1992](#) [H3318](#) [H0853](#) [H0776](#) [H4714](#) [H3808](#) [H4376](#) [H4466](#)

עֲבָד:
tôi-tớ
[H5650](#)

Vì ấy là những tôi tớ ta mà ta đã đem ra khỏi xứ Ê-díp-tô; không nên bán họ như người ta bán tôi mọi.

43 לֹא- תִרְדֶּה בּוֹ בְּפָרֶךְ וְיִרְאֵת וּמֵאֶל-הַיְיָ: 43
không — kính-sợ và-kính-sợ từ-Đức-Chúa-Trời-người
[H3808](#) [H6531](#) [H3372](#) [H0430](#)

Người chớ lấn lướt mà khắc bạc họ, nhưng phải kính sợ Đức Chúa Trời người.

44 וְעַבְדֶּךָ וְעַבְדֵיךָ וְאֶמְתֶּךָ אֲשֶׁר יְהִי- לָךְ מֵאֶת הַגּוֹיִם אֲשֶׁר 44
và-tôi-tớ-người và-con-đòi-người và-con-đòi-người mà là cho-nó từ-với các-nước mà
[H5650](#) [H0519](#) [H1961](#) [H0854](#)

וְאֶמְתֶּךָ מִהֶם תִּקְנוּ עֲבָד וְאֶמְתֶּךָ:
chung-quanh-các-người từ-họ mua tôi-tớ và-con-đòi
[H5439](#) [H1992](#) [H7069](#) [H5650](#) [H0519](#)

Còn tôi trai tớ gái thuộc về người, thì sẽ do các dân chung quanh mình mà ra; ấy do nơi những dân đó mà các người mua tôi trai tớ gái.

45 וְגַם מִבְּנֵי הַתּוֹשָׁבִים הַנְּגָרִים עִמָּכֶם מִהֶם תִּקְנוּ וּמִמְשֻׁפְּחֹתֵם 45
và-cũng các-con-trai các-con-trai kiều-dân ngụ với-các-người từ-họ mua và-từ-gia-đình-họ
[H1571](#) [H1992](#) [H7069](#) [H4940](#)

אֲשֶׁר מֵעִמָּכֶם אֲשֶׁר הוֹלִידוּ בְּאֶרֶצְכֶם וְהָיוּ לָכֶם לְאֶחָזָה: 45
mà với-các-người mà sinh trong-đất-các-người và-là cho-nó cho-sản-nghiệp
[H3205](#) [H0776](#) [H1961](#) [H0272](#)

Các người cũng có phép mua tôi mọi trong bọn con cái của kẻ khách kiều ngụ nơi mình và của họ hàng chúng nó sanh ra trong xứ các người; vậy, họ sẽ làm sản nghiệp của các người.

46 וְהִתְנַחַלְתֶּם אֹתָם לְבָנִיכֶם אַחֲרֵיכֶם לְרִשְׁתָּ אֶחָזָה 46
và-nhận-sản-nghiệp chúng các-con-trai các-con-trai sau-các-người cho-chiếm-hữu sản-nghiệp
[H5157](#) [H0853](#) [H3423](#) [H0272](#)

לְעֹלָם בְּהֶם תַּעֲבָדוּ וּבְאֶחָיֶיכֶם וּבְאֶחָיֶיכֶם בְּנֵי-יִשְׂרָאֵל אִישׁ 46
cho-đời-đời — phục-vụ và-trong-anh-em-các-người các-con-trai Y-sơ-ra-ên người
[H5769](#) [H5647](#) [H0251](#) [H3478](#) [H0376](#)

בְּאֶחָיו לֹא- תִרְדֶּה בּוֹ בְּפָרֶךְ: 46
trong-anh-em-nó không — kính-sợ
[H0251](#) [H3808](#) [H6531](#)

Các người để họ lại làm cơ nghiệp cho con cháu mình; hằng giữ họ như kẻ tôi mọi. Nhưng về phần anh em các người, là dân Y-sơ-ra-ên, thì không ai nên lấn lướt mà khắc bạc anh em mình.

אָחֵיךְ וּמִךָ עִמָּךְ וְתוֹשֵׁב גֵּר יָד תְּשִׁיג וְכִי 47
anh-em-người ומך với-người và-kiều-dân người-ngoại-kiều tay đuổi-kịp và-vì
[H0251](#) [H4134](#) [H1616](#) [H3027](#) [H5381](#)

מִשְׁפַּחַת לְעֵקֶר אִו עִמָּךְ תוֹשֵׁב לָגַר וְנִמְכָּר עִמּוֹ 47
gia-đình לעקר hoặc với-người kiều-dân cho-người-ngoại-kiều và-bán với-nó
[H4940](#) [H6133](#) [H1616](#) [H4376](#)

: גֵּר
người-ngoại-kiều
[H1616](#)

Khi một khách ngoại bang hay là một người kiều ngụ nơi người trở nên giàu, còn anh em người ở cùng họ lại nên nghèo, đem bán mình cho kẻ khách ngoại bang kiều ngụ nơi người, hay là cho một người nào trong nhà kẻ khách ngoại bang ấy,

: יִנְאַלְנוּ מֵאָחִיו אֶחָד לּוֹ תְּהִיָּה- גְּאֻלָּה נִמְכָּר אַחֲרַי 48
chước-nó từ-anh-em-nó một cho-nó là sự-chuộc bán sau
[H0251](#) [H0259](#) [H1961](#) [H1353](#) [H4376](#)

sau khi đã đem bán mình rồi, thì sẽ có phép chuộc lại: một anh em người được chuộc người lại,

מִמִּשְׁפַּחְתּוֹ בְּשָׂרוֹ מִשָּׂאָר אִו- יִנְאַלְנוּ דָּדוֹ בֶּן- אִו דָּדוֹ אִו- 49
từ-gia-đình-nó thịt-nó từ-thân-thể hoặc chước-nó דָּדוֹ con hoặc דָּדוֹ hoặc
[H4940](#) [H1320](#) [H7607](#) [H1730](#) [H1730](#)

: וְנִנְאַל יָדוֹ הַשְּׂיִנָּה אִו- יִנְאַלְנוּ 49
và-chuộc tay-nó đuổi-kịp hoặc chước-nó
[H3027](#) [H5381](#)

hoặc bác chú, hoặc con của bác chú; hoặc một người thân thích cũng được chuộc người lại; hay là nếu người có thể, thì chánh người phải chuộc mình lấy.

כֶּסֶף וְהָיָה הַיָּבֵל שְׁנַת עַד לּוֹ הַמְּכָרוֹ מִשְׁנַת קָנָהוּ עִם- וְחֵשֶׁב 50
bạc và-là năm-hân-hỉ năm cho-đến cho-nó bán-nó từ-năm mua-nó với và-tính
[H3701](#) [H1961](#) [H3104](#) [H8141](#) [H5704](#) [H4376](#) [H8141](#) [H7069](#) [H2803](#)

: עִמּוֹ יְהִיָּה שְׂכִיר כִּימִי שָׁנִים בְּמִסְפָּר מִמְּכָרוֹ 50
với-nó là người-làm-thuê như-ngày năm trong-số sự-mua-bán-nó
[H1961](#) [H7916](#) [H3117](#) [H8141](#) [H4557](#) [H4465](#)

Người sẽ tính cùng chủ mua từ năm nào mình đã bán mình cho đến năm hân hỉ; và giá bán sẽ tính theo số năm nhiều hay ít: tức là tính như ngày công của người làm thuê vậy.

: מִקְנָתוֹ מִכֶּסֶף נִאֲלָתוֹ יָשִׁיב לְפִיָּהֶן בְּשָׁנִים רַבּוֹת עוֹד אִם- 51
: מִקְנָתוֹ từ-bạc sự-chuộc-nó trở-lại cho-miệng-họ trong-năm nhiều nữa nếu
[H4736](#) [H3701](#) [H1353](#) [H7725](#) [H6310](#) [H8141](#) [H5750](#)

Nếu còn nhiều năm thì hãy cứ số năm này, cân phân theo giá đã bán mình mà chuộc lại;

לּוֹ וְחֵשֶׁב- הַיָּבֵל שְׁנַת עַד- בְּשָׁנִים נִשְׂאָר מְעוֹט וְאִם- 52
cho-nó và-tính năm-hân-hỉ năm cho-đến trong-năm còn-sót ít và-nếu
[H2803](#) [H3104](#) [H8141](#) [H5704](#) [H8141](#) [H7604](#) [H4592](#)

: נִאֲלָתוֹ אֶת- יָשִׁיב שָׁנָיו כְּכִי 52
sự-chuộc-nó — trở-lại năm-nó như-miệng
[H1353](#) [H0853](#) [H7725](#) [H8141](#) [H6310](#)

nếu đến năm hân hỉ còn ít năm, thì hãy tính với chủ mua cứ theo số năm này mà thối hồi số mua mình lại.

: לְעֵינַיִךְ בְּכַפְּרָתוֹ יִרְדְּנוּ לֹא- עִמּוֹ יְהִיָּה בְּשָׁנָה שָׁנָה כְּשֹׂכֵר 53
cho-mắt-người בכפרתו ירדנו không với-nó là trong-năm năm như-người-làm-thuê
[H6531](#) [H3808](#) [H1961](#) [H8141](#) [H8141](#) [H7916](#)

Họ đối cùg chủ như một người làm thuê năm, chứ không nên lẩn lớt mà khắc bạc người trước mặt người.

וּבְנֵי	הוּא	הַיָּמִל	בְּשָׁנָת	וַיֵּצֵא	בְּאֵלֶּהָ	יִנָּאֵל	לֹא	וְאִם־	54
và-các-con-trai	ấy	năm-hân-hỉ	trong-năm	và-ra	trong-này	chuoặc	không	và-nếu	
	H1931	H3104	H8141	H3318	H0428		H3808		
								עִמּוֹ:	
								vớí-nó	

Nếu người không được chuộc lại bởi các thể ấy, đến năm hân hỉ người và các con trai người sẽ được ra tự do.

אֹתָם	הוֹצֵאתִי	אֲשֶׁר־	הֵם	עִבְדֵי	עֲבָדִים	יִשְׂרָאֵל	בְּנֵי־	לִי	כִּי־	55
chúng	ra	mà	họ	tôi-tớ-ta	tôi-tớ	Y-sơ-ra-ên	các-con-trai	cho-nó	vì	
H0853	H3318		H1992	H5650	H5650	H3478				
			אֱלֹהֵיכֶם:	יְהוָה	אֲנִי	מִצְרַיִם	מֵאֶרֶץ			
			Đức-Chúa-Trời-các-người	Đức-Giê-hô-va	ta	Ai-cập	từ-đất			
			H0430	H3068	H0589	H4714	H0776			

Vì dân Y-sơ-ra-ên là tôi tớ ta, tức các tôi tớ ta đã đem ra khỏi xứ Ê-díp-tô. Ta là Giê-hô-va, Đức Chúa Trời của các người.